

Smernice o vrednotenju zavarovalno- tehničnih rezervacij

Uvod

- 1.1. Organ EIOPA v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1094/2010 z dne 24. novembra 2010 (v nadaljnjem besedilu: uredba o EIOPA)¹ ter členu 76 do 86 in členom 48 Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (v nadaljnjem besedilu: direktiva Solventnost II)², kakor je bila dopolnjena z izvedbenimi ukrepi, zlasti členu 17 do 42 o pravilih v zvezi z zavarovalno-tehničnimi rezervacijami, pripravljala Smernice o vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij³.
- 1.2. Cilj Smernic o vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij je povečati usklajenost in spodbuditi konvergenco strokovnih praks podjetij vseh vrst in velikosti v državah članicah ter podpreti podjetja pri izračunu njihovih zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu z direktivo Solventnost II.
- 1.3. Priznано je, da je strokovna ocena ključni element izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij, zato bi jo bilo treba uporabljati pri določanju predpostavk, ki se uporabljajo pri vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij za zavarovalnice in pozavarovalnice. Te smernice o vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij bi bilo treba uporabljati skupaj s poglavjem 4 Smernic o notranjih modelih o določanju predpostavk in strokovni oceni, ki temeljijo na členu 2 izvedbenih ukrepov.
- 1.4. Te smernice so namenjene nacionalnim pristojnim organom v skladu z direktivo Solventnost II.
- 1.5. Smernice bodo na koncu uporabljali tako aktuarji kot drugi strokovnjaki, ki so lahko določeni za izvajanje nalog aktuarske funkcije.
- 1.6. Ustrezne korake za zagotovitev zanesljivega izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij bi morale izvesti osebe, odgovorne za izračun. Aktuarska funkcija bi morala izvajati nalogo usklajevanja in validacije. Podjetja bi morala od aktuarske funkcije zahtevati, tudi kadar ni izrecno navedeno, da pri izvajanju svojih nalog po potrebi upoštevajo zahteve iz Smernic o vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij in v skladu s Smernicami o sistemu upravljanja ter zahteve iz člena 272 izvedbenih ukrepov.
- 1.7. Te smernice so razdeljene na različne oddelke. V oddelku 1 o kakovosti podatkov je obravnavano, kako je treba v postopku izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij upoštevati vprašanja glede kakovosti podatkov, da se zagotovi ustrezna obravnava pomanjkljivosti.
- 1.8. V oddelku 2 o segmentaciji in razčlenjevanju so obravnavani načini segmentacije zavarovalnih in pozavarovalnih obveznosti. Namen segmentacije je doseči točno vrednotenje zavarovalno-tehničnih rezervacij.

¹ UL L 331, 15.12.2010, str. 48–83.

² UL L 335, 17.12.2009, str. 1–155.

³ UL L 12, 17.01.2015, str. 1–797.

- 1.9. V oddelku 3 o predpostavkah so določene zahteve za izbiro metodologij za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij. To je povezano s splošnim postopkom ocenjevanja sorazmernosti, ki naj bi ga podjetja izvedla pri izbiri metode izračunavanja, in posameznimi metodološkimi vidiki izračuna.
- 1.10. Oddelek 4 o metodologijah za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij vsebuje pomembne smernice za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij. Poleg tega vsebuje neizčrpen seznam možnih pristopov za poenostavitve, pri čemer se upošteva dejstvo, da se metodologije in tehnike za vrednotenje zavarovalno-tehničnih rezervacij stalno razvijajo. Ocena sorazmernosti, opisana v teh smernicah, ni pomembna le za izbor metodologij za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij. Njene ugotovitve bi prav tako morale podpirati druge korake, potrebne za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij, kot so zagotavljanje kakovosti podatkov, segmentacija, določanje predpostavk in validacija.
- 1.11. Ker zaprt seznam ne bi bil v skladu s pristopom zagotavljanja sorazmernosti, ki temelji na načelih, in morda ne bi zagotovil sorazmernih metod izračunavanja za vse profile tveganj, se seznam poenostavljenih metod, predlaganih v tem dokumentu, ne sme razlagati kot zaprt seznam, temveč kot seznam možnih metodologij, ki se lahko uporabljajo.
- 1.12. Oddelek 5 o validaciji se osredotoča na vrste in izbor pristopov in procesov validacije, časovni okvir, obseg in dokumentacijo ter na oceno nadzornih postopkov, ki bi jo morala podjetja izvesti za validacijo zavarovalno-tehničnih rezervacij. Namen teh smernic je zagotoviti usklajen pristop k procesu validacije zavarovalno-tehničnih rezervacij po državah članicah. V tehničnih prilogah so predstavljeni nekateri standardni pristopi in procesi validacije ter podani predlogi, kdaj jih je primerno uporabiti.
- 1.13. Če izraz ni opredeljen v teh smernicah, velja njegova opredelitev iz pravnih aktov, navedenih v uvodu.
- 1.14. Smernice se začnejo uporabljati 1. aprila 2015.

Oddelek 1: Kakovost podatkov

Pojasnitev pojmov popolnost in ustreznost podatkov

Smernica 1 – Popolnost podatkov

- 1.15. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da podatki, uporabljeni za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij, zajemajo dovolj dolgo obdobje, ki odraža realno stanje, ki se meri.
- 1.16. Za izračun premijskih rezervacij za obveze premoženjskega zavarovanja bi morala podjetja zagotoviti, da je na voljo zadostno število dovolj podrobnih preteklih informacij o skupnih stroških škodnih zahtevkov in njihovih dejanskih trendih.
- 1.17. Za izračun škodnih rezervacij bi morala podjetja zagotoviti, da je na voljo zadostno število dovolj podrobnih podatkov za opredelitev pomembnih vzorcev razvoja škodnih zahtevkov, da se omogoči analiza takih vzorcev znotraj homogenih skupin tveganj.

Smernica 2 – Ustreznost podatkov

- 1.18. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da se podatki, ki se nanašajo na različna časovna obdobja, uporabljajo dosledno.
- 1.19. Podjetja bi morala po potrebi uporabiti prilagoditve za pretekle podatke, da se poveča njihova verodostojnost ali izboljša njihova kakovost in s tem zagotovijo zanesljivejše ocene zavarovalno-tehničnih rezervacij ter njihovo boljše usklajevanje z značilnostmi portfelja, ki se vrednoti, in pričakovanim razvojem tveganj v prihodnosti.

Pregled in potrjevanje kakovosti podatkov

Smernica 3 – Pregledi podatkov

- 1.20. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da aktuarska funkcija oceni točnost in popolnost podatkov z dovolj obsežno vrsto pregledov, da se zagotovi skladnost z merili, določenimi v predhodnih smernicah, in omogoči odkrivanje kakršnih koli pomembnih pomanjkljivosti.
- 1.21. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da aktuarska funkcija izvede to oceno na ustrezno razčlenjeni ravni.

Smernica 4 – Upoštevanje drugih izvedenih analiz

- 1.22. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da aktuarska funkcija upošteva ugotovitve vseh relevantnih analiz, ki so bile izvedene pri zunanjem pregledu, kadar se pregleduje kakovost podatkov v okviru izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Smernice 5 – Upoštevanje metodologij, ki se uporabljajo

- 1.23. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da aktuarska funkcija upošteva odnos med ugotovitvami analize kakovosti podatkov in izborom metodologij, ki se uporabljajo za vrednotenje zavarovalno-tehničnih rezervacij.
- 1.24. Podjetja bi morala zagotoviti, da aktuarska funkcija analizira, do katere mere uporabljeni podatki podpirajo predpostavke, na katerih temeljijo metodologije, ki se uporabljajo za vrednotenje zavarovalno-tehničnih rezervacij. Če podatki metodologij ne podpirajo v ustrezni meri, bi moralo podjetje izbrati drugo metodologijo.
- 1.25. Pri ocenjevanju popolnosti podatkov bi morala podjetja zagotoviti, da aktuarska funkcija prouči, ali je dovolj ugotovitev in ali so razpoložljivi podatki dovolj podrobni za zagotavljanje skladnosti z zahtevo glede vhodnih podatkov za uporabo metodologije.

Smernica 6 – Viri in uporaba podatkov

- 1.26. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da aktuarska funkcija pri procesu potrjevanja podatkov upošteva vire in predvideno uporabo podatkov.

Smernica 7 – Uporaba strokovne ocene

- 1.27. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da uporaba strokovne ocene pri ocenjevanju točnih, ustreznih in popolnih podatkov za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij ne nadomesti ustreznega zbiranja, obdelave in analize podatkov, temveč jih po potrebi dopolnjuje.

Smernica 8 – Proces potrjevanja in zagotavljanja povratnih informacij

- 1.28. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da aktuarska funkcija v okviru usklajevanja zavarovalno-tehničnih rezervacij usklajuje tudi ocenjevanje in potrjevanje pomembnih podatkov, ki se bodo uporabili v procesu vrednotenja.
- 1.29. Usklajevanje bi moralo vključevati vsaj:
 - a) izbor podatkov, ki se bodo uporabili pri vrednotenju, pri čemer se upoštevajo merila točnosti, ustreznosti in popolnosti podatkov glede na metodologije, ki so najprimernejše za izračun. Za ta namen bi se morala uporabljati ustrezna orodja, s katerimi se preveri, ali obstajajo pomembne razlike v podatkih za eno leto in znotraj drugih pomembnih analiz;
 - b) poročanje o vseh priporočilih za izboljšave notranjih postopkov, obravnavane kot pomembne za zagotavljanje večje skladnosti z merili, kot so določena v točki a);
 - c) opredelitev primerov, v katerih so potrebni dodatni zunanji podatki;
 - d) oceno kakovosti zunanjih podatkov, kot je bila izvedena za notranje podatke, ki se osredotoča na to, ali so potrebni tržni podatki oziroma kdaj bi

se morali uporabiti za izboljšanje kakovosti notranjih podatkov in ali oziroma kako bi bilo treba izboljšati razpoložljive podatke;

- e) oceno, ali je treba kot del dobre aktuarske prakse uporabiti kakršne koli prilagoditve za razpoložljive podatke, da se izboljšata primernost in zanesljivost ocen, ki izhajajo iz aktuarskih in statističnih metodologij oblikovanja rezervacij, ki temeljijo na teh podatkih;
- f) evidentiranje vseh pomembnih vpogledov, pridobljenih pri procesu ocenjevanja in potrjevanja, ki bi bili lahko pomembni za druge korake izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij in ki so povezani z razumevanjem zavarovalnih tveganj ter znanjem o kakovosti in omejitvah razpoložljivih podatkov.

Omejitve podatkov

Smernica 9 – Opredelitev vira pomembnih omejitev

- 1.30. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da aktuarska funkcija oceni točnost, popolnost in ustreznost podatkov, da se ugotovijo kakršne koli pomembne omejitve podatkov. Če se ugotovijo pomembne omejitve, je treba ugotoviti tudi njihove vire.

Smernica 10 – Vpliv pomanjkljivosti

- 1.31. Da se ugotovi in oceni vpliv vseh možnih pomanjkljivosti, ki bi lahko vplivale na skladnost z zahtevami glede kakovosti podatkov, bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice zagotoviti, da aktuarska funkcija upošteva vso razpoložljivo ustrezno dokumentacijo, povezano z notranjimi procesi ter postopki zbiranja, hrambe in potrjevanja podatkov, ki se uporabljajo za vrednotenje zavarovalno-tehničnih rezervacij, in po potrebi poiskati podrobnejše informacije s kontaktiranjem osebja, ki sodeluje pri teh procesih.
- 1.32. Poleg tega bi morala podjetja zagotoviti, da aktuarska funkcija usklajuje vse ustrezne naloge, ki se lahko izvajajo za ocenjevanje vpliva ugotovljenih pomanjkljivosti na razpoložljive podatke, ki se uporabljajo pri izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij, da se ugotovi, ali bi se morali za predvideni namen uporabljati razpoložljivi podatki oziroma ali je treba poiskati alternativne podatke.

Smernica 11 – Prilagoditve podatkov

- 1.33. Če so pri podatkih ugotovljene pomanjkljivosti, bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice zagotoviti, da aktuarska funkcija oceni, ali se lahko kakovost podatkov ob upoštevanju njihovega namena izboljša s prilagoditvami ali dopolnitvami.
- 1.34. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da izvajajo ustrezne ukrepe za odpravo omejitev podatkov, ki izhajajo iz izmenjave informacij s poslovnim partnerjem.

- 1.35. Če se uporabijo zunanji podatki, bi morala podjetja zagotoviti, da so podatki skladni s standardi kakovosti podatkov iz teh smernic.
- 1.36. Podjetja bi morala ugotoviti, ali se lahko podatki prilagodijo, da se odpravijo pomanjkljivosti, ki vplivajo na njihovo kakovost, in po potrebi določiti, katere posebne prilagoditve bi bilo treba uvesti.
- 1.37. Podjetja bi morala zagotoviti, da so prilagoditve omejene na raven, ki je nujno potrebna za zagotavljanje večje skladnosti z merili iz predhodnih smernic, ter da ne izkrivljajo opredelitve trendov in kakršnih koli drugih značilnosti zavarovalnih tveganj, ki jih kažejo podatki.

Smernica 12 – Priporočila aktuarske funkcije

- 1.38. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da aktuarska funkcija pripravi priporočila o postopkih, ki bi se lahko izvajali za povečanje kakovosti in količine razpoložljivih podatkov, ter jih predloži upravljalnemu organu. Za izpolnitev te naloge bi morala aktuarska funkcija opredeliti vire pomembnih omejitev in predlagati možne rešitve, pri tem pa upoštevati njihovo učinkovitost in časovno obdobje, ki bo potrebno za njihovo izvajanje.

Smernica 13 – Uporaba strokovne ocene po ugotovitvi pomembnih omejitev

- 1.39. Če obstajajo pomembne omejitve podatkov, ki jih ni mogoče enostavno odpraviti, bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice zagotoviti, da se za odpravo teh omejitev uporabi strokovna ocena, da se zagotovi ustrezen izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij. Netočni in nepopolni podatki ne bi smeli ovirati izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Smernica 14 – Dokumentiranje omejitev podatkov

- 1.40. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da aktuarska funkcija dokumentira omejitve podatkov in v dokumentacijo vključi vsaj:
 - (a) opis pomanjkljivosti, ki zajema njihove vzroke in sklicevanja na druge dokumente, v katerih so bile opredeljene;
 - (b) povzetek pojasnila o vplivu pomanjkljivosti na izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij, in sicer v kakšnem obsegu in na kakšen način vplivajo na ta postopek;
 - (c) opis ukrepov, ki jih je sprejela aktuarska funkcija za odkrivanje pomanjkljivosti, ki so mu lahko priloženi drugi viri in dokumenti;
 - (d) opis načina reševanja položaja v kratkem času za predvideni namen in vsa ustrezna priporočila, ki se izvedejo za izboljšanje kakovosti podatkov v prihodnosti.

Tržni podatki

Smernica 15 – Uporaba tržnih podatkov

- 1.41. Pri vrednotenju obveznosti, ki so neposredno odvisne od razmer na finančnih trgih, ali v primerih, ko so za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij potrebni podatki iz zunanjega vira, bi morale biti zavarovalnice in pozavarovalnice zmožne dokazati, da so za predvideni namen zunanji podatki primernejši od notranjih podatkov. Podjetja bi morala zagotoviti, da zunanji podatki tretjih oseb ali tržni podatki dopolnjujejo razpoložljive notranje podatke.
- 1.42. Ne glede na raven odvisnosti obveznosti od tržnih razmer ali raven kakovosti razpoložljivih notranjih podatkov bi morala podjetja upoštevati ustrezna zunanja referenčna merila, kjer je to ustrezno. Zunanji podatki bi morali biti del analize, da se oceni splošna skladnost z zahtevami o kakovosti podatkov.

Smernica 16 – Pogoji uporabe tržnih podatkov

- 1.43. Za ocenjevanje ravni točnosti, ustreznosti in popolnosti zunanjih podatkov bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice zagotoviti, da aktuarska funkcija pozna in v svoji analizi upošteva zanesljivost virov informacij ter doslednost in stabilnost procesov zbiranja in objave informacij v določenem obdobju.
- 1.44. Poleg tega bi morala podjetja zagotoviti, da aktuarska funkcija upošteva vse realne predpostavke in ustrezne metodologije, ki so se uporabile za zbiranje podatkov, vključno z vsemi prilagoditvami ali poenostavitvami neobdelanih podatkov. Če so bili zunanji podatki spremenjeni, bi morala biti aktuarska funkcija seznanjena s tem, ali se te spremembe nanašajo na predpostavke ali povezane metodologije ali katere koli druge postopke v zvezi z zbiranjem zunanjih podatkov, ter to upoštevati.
- 1.45. Poleg tega bi morala podjetja zagotoviti, da aktuarska funkcija meri kakovost razpoložljivih podatkov v okviru analize oblikovanja rezervacij glede na razpoložljive sektorske ali tržne podatke, ki se štejejo za primerljive, in zlasti glede na zahteve iz člena 76(3) direktive Solventnost II, če je to izvedljivo in ustrezno. Aktuarska funkcija bi morala prepoznati in razumeti vsa pomembna odstopanja. Ta analiza bi se lahko nanašala na posebnosti posamezne homogene skupine tveganj, ki se vrednoti.

Oddelek 2: Segmentacija in razčlenjevanje

Smernica 17 – Segmentacija zavarovalnih ali pozavarovalnih obveznosti iz pogodb o zdravstvenem zavarovanju in drugih pogodb o neživljenjskem zavarovanju

- 1.46. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da so zavarovalne ali pozavarovalne obveznosti iz pogodb o zdravstvenem zavarovanju ali drugih pogodb o neživljenjskem zavarovanju segmentirane kot posli z življenjskimi zavarovanji, kadar so take obveznosti izpostavljene biometričnim tveganjem (tj. tveganju umrljivosti, dolgoživosti, invalidnosti ali obolevnosti) in kadar

skupne tehnike, ki se uporabljajo za ocenjevanje takih obveznosti, izrecno upoštevajo vedenje spremenljivk, na katerih temeljijo ta tveganja.

- 1.47. Če se obveznosti iz zdravstvenega zavarovanja ali pozavarovanja izračunajo v skladu s pogoji iz člena 206 direktive Solventnost II, bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice zagotoviti, da se šteje, da se pri izvajanju teh obveznosti uporabljajo podobne tehnične osnove kot pri življenjskem zavarovanju, in da se torej te obveznosti dodelijo poslom z življenjskimi zavarovanji.

Smernica 18 – Sprememba segmentacije obveznosti iz neživljenjskega zavarovanja ali pozavarovanja

- 1.48. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da se zavarovalne ali pozavarovalne obveznosti, ki so bile prvotno segmentirane kot posli s premoženjskimi zavarovanji in so bile zaradi pojava zavarovanega dogodka spremenjene v obveznosti iz življenjskega zavarovanja ali pozavarovanja, ocenijo z uporabo tehnik za življenjska zavarovanja, ki izrecno upoštevajo vedenje spremenljivk, na katerih temeljijo biometrična tveganja, ter se dodelijo ustreznim poslom z življenjskimi zavarovanji takoj, ko je dovolj informacij za oceno teh obveznosti s tehnikami za življenjska zavarovanja.

Smernica 19 – Ugotavljanje in ocenjevanje ustreznosti homogene skupine tveganj

- 1.49. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale izračunati zavarovalno-tehnične rezervacije z uporabo homogenih skupin tveganj, da se izpeljejo predpostavke.
- 1.50. Homogena skupina tveganj zajema zbirko zavarovalnih polic s podobnimi značilnostmi tveganja. Pri izboru homogene skupine tveganj bi morala podjetja zagotoviti ustrezno ravnovesje med verodostojnostjo razpoložljivih podatkov, ki omogoča zanesljive statistične analize, in homogenostjo značilnosti tveganja znotraj skupine. Podjetja bi morala opredeliti homogene skupine tveganj tako, da se lahko pričakuje, da bodo v določenem obdobju ostale razmeroma stabilne.
- 1.51. Po potrebi bi morala podjetja pri izpeljavi tveganj upoštevati tudi:
- a) politiko sklepanja zavarovanj,
 - b) vzorec poravnave škodnih zahtevkov,
 - c) profil tveganja imetnikov polic,
 - d) lastnosti produktov, zlasti jamstev, in
 - e) prihodnje ukrepe upravljanja.
- 1.52. Podjetja bi morala zagotoviti doslednost skladnost homogenih skupin tveganj, ki jih uporabljajo, za oceno njihove ustreznosti, vključno z zavarovalno-tehničnimi rezervacijami in izterljivih zneskov iz pozavarovalnih pogodb.

Smernica 20 – Izračuni na ravni združenih polic

1.53. Za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij in izvajanje projekcij denarnega toka bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice predpostavke, določene na ravni homogenih skupin tveganj, uporabljati za posamezne police ali združene police, če so združene police bolj razčlenjene kot homogene skupine tveganj.

Smernica 21 – Razčlenjevanje zavarovalnih ali pozavarovalnih pogodb, ki krijejo več tveganj

1.54. Če zavarovalna ali pozavarovalna pogodba krije tveganja različnih vrst poslovanja, razčlenjevanje obveznosti ni potrebno, kadar je le eno od tveganj, ki jih krije pogodba, pomembno. V takem primeru bi bilo treba obveznosti, povezane s pogodbo, segmentirati glede na glavni dejavnik tveganja.

Smernica 22 – Razčlenjenost segmentacije

1.55. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale analizirati, ali razčlenjenost segmentacije zavarovalnih ali pozavarovalnih obveznosti ustrezno kaže naravo tveganj. Segmentacija bi morala upoštevati pravico imetnika police do udeležbe pri dobičku, opcij in jamstev, vključeno v pogodbe, ter zadevne dejavnike tveganja obveznosti.

Smernica 23 – Segmentacija v zvezi s premijskimi rezervacijami in škodnimi rezervacijami

1.56. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale pri izboru homogenih skupin tveganj za izračun premijskih rezervacij in škodnih rezervacij upoštevati tako naravo zavarovalnih tveganj, ki se vrednotijo skupaj, kot kakovost podatkov.

Oddelek 3: Predpostavke

Smernica 24 – Doslednost predpostavk

1.57. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti doslednost predpostavk, ki se uporabljajo pri določanju zavarovalno-tehničnih rezervacij, lastnih sredstev in zahtevanega solventnostnega kapitala.

Dejavniki biometričnega tveganja

Smernica 25 – Modeliranje dejavnikov biometričnega tveganja

1.58. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale proučiti, ali je deterministični ali stohastični pristop ustrezen za modeliranje negotovosti dejavnikov biometričnega tveganja.

1.59. Pri ocenjevanju, ali je metoda, ki zanemarja pričakovane prihodnje spremembe dejavnikov biometričnega tveganja, sorazmerna, zlasti pri ocenjevanju napake pri rezultatu, ki je posledica uporabe metode, bi morala podjetja upoštevati trajanje obveznosti.

1.60. Podjetja bi morala pri ocenjevanju zagotoviti, da je metoda, ki predvideva, da so dejavniki biometričnega tveganja neodvisni od kakršnih koli drugih spremenljivk, sorazmerna in da se upoštevajo posebnosti dejavnikov tveganja. Za ta namen bi morala ocena ravni korelacije temeljiti na preteklih podatkih in strokovni oceni, kot je določena v smernicah o strokovni oceni.

Smernica 26 – Odhodki za varovanje

1.61. Zavarovalnice in pozavarovalnice, ki uporabljajo program varovanja za zmanjševanje tveganj, bi morale pri vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij upoštevati stroške programa varovanja. Pričakovan nastanek takih stroškov bi moral biti upoštevan v načrtovanih denarnih prilivih in odlivih, ki so potrebni za poravnavo zavarovalnih ali pozavarovalnih obveznosti.

Smernica 27 – Razpoložljivost tržnih podatkov

1.62. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale oceniti razpoložljivost relevantnih tržnih podatkov o stroških, in sicer tako da upoštevajo reprezentativnost tržnih podatkov glede na portfelj zavarovalnih ali pozavarovalnih obveznosti ter verodostojnost in zanesljivost podatkov.

Smernica 28 – Stroški, ki se upoštevajo na podlagi pogodbenih pogojev

1.63. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da se stroški, določeni s pogodbami med podjetjem in tretjimi osebami, upoštevajo na podlagi pogojev pogodbe. Provizije, ki izhajajo iz zavarovalnih pogodb, se obravnavajo na podlagi pogojev pogodb med podjetji in prodajalci, stroški v zvezi s pozavarovanjem pa se upoštevajo na podlagi pogodb med podjetjem in njegovimi pozavarovatelji.

Razporeditev stroškov

Smernica 29 – Razčlenjenost razporeditve stroškov

1.64. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale stroške razporediti v homogene skupine tveganj vsaj glede na vrsto poslovanja v skladu s segmentacijo svojih obveznosti, ki se uporablja za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Smernica 30 – Porazdelitev režijskih stroškov

1.65. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale porazdeliti režijske stroške na realističen in objektivni način, porazdelitev pa bi morala temeljiti na nedavnih analizah poslovanja, opredelitvi ustreznih dejavnikov za nastanek stroškov in relevantnih količinskih porazdelitve stroškov.

1.66. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale brez poseganja v oceno sorazmernosti in prvi odstavek teh smernic premisliti o uporabi poenostavitve iz Tehnične priloge I za porazdelitev režijskih stroškov, če so izpolnjeni spodnji pogoji:

f) podjetje se osredotoča na letno obnavljajoče se posle;

- g) obnovitve se morajo šteti za nov posel v skladu z omejitvami zavarovalne pogodbe;
- h) škodni zahtevki se enakomerno pojavljajo v obdobju kritja.

Smernica 31 – Sprememba pristopa k razdelitvi režijskih stroškov

- 1.67. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale v določenem obdobju dosledno porazdeljevati režijske stroške med obstoječe in prihodnje posle ter naj bi osnovo za porazdelitev spremenile le, če je nov pristop ustrežnejši glede na trenutne razmere.

Projekcija stroškov

Smernica 32 – Skladnost stroškov z drugimi denarnimi toki

- 1.68. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale stroške v projekciji denarnega toka porazdeliti tako, da je časovni okvir denarnih tokov stroškov skladen s časovnim okvirom drugih denarnih prilivov in odlivov, ki so potrebni za poravnavo zavarovalnih in pozavarovalnih obveznosti.

Smernica 33 – Spremembe stroškov

- 1.69. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da so predpostavke o razvoju stroškov v določenem obdobju, vključno s prihodnjimi stroški, ki izhajajo iz zavez, sprejetih na datum vrednotenja ali pred njim, ustrezne in upoštevajo naravo vključenih stroškov. Podjetja bi morala dovoliti odstopanje zaradi inflacije, ki je skladno z danimi gospodarskimi predpostavkami.

Smernica 34 – Poenostavitve v zvezi s stroški

- 1.70. Pri ocenjevanju narave, obsega in kompleksnosti tveganj, na katerih temeljijo stroški in ki se upoštevajo pri izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij, bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice med drugim upoštevati negotovost prihodnjih denarnih tokov stroškov in vsak dogodek, ki lahko spremeni znesek, pogostost in resnost denarnih tokov stroškov.
- 1.71. Prav tako bi morala podjetja upoštevati vrsto stroškov in stopnjo korelacije med različnimi vrstami stroškov.
- 1.72. Pri uporabi prilagoditve za projekcijo stroškov na podlagi modela, ki uporablja informacije o trenutnem in preteklem vključevanju stroškov v premije za projekcijo prihodnjega vključevanja stroškov v premije, vključno z inflacijo, bi morala podjetja analizirati trenutne in pretekle stroške ter pri tem med drugim upoštevati področja, na katerih nastanejo stroški, in dejavnike, ki vplivajo na stroške. Podjetja bi morala v oceno sorazmernosti vključiti analizo tega, kako so stroški povezani z velikostjo in naravo zavarovalnih portfeljev. Podjetja ne bi smela uporabiti poenostavitve, če so se stroški bistveno spremenili ali če se pričakuje, da ne bodo krili vseh, temveč le del stroškov, ki so potrebni za servisiranje zavarovalnih in pozavarovalnih obveznosti.

Obravnavna finančnih jamstev in pogodbenih možnosti

Smernica 35 – Provizije za vgrajene opcije

1.73. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale izrecno upoštevati zneske, ki se imetnikom polic zaračunajo v zvezi z vgrajenimi opcijami.

Smernica 36 – Ustreznost predpostavk

1.74. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da so predpostavke, ki se uporabljajo za vrednotenje pogodbenih možnosti in finančnih jamstev, skladne s trenutnimi tržnimi podatki, trenutno tržno prakso ter vedenjem imetnikov polic in uprave glede na značilnosti posla in podjetja. Podjetja bi prav tako morala upoštevati vpliv neugodnih razmer in trendov na trgu, vzpostaviti redni postopek za posodabljanje in zagotoviti, da so navedene predpostavke še vedno uresničljive ob upoštevanju vseh dodatnih informacij od zadnjega izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Smernica 37 – Predpostavke o vedenju imetnikov polic

1.75. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da predpostavke o vedenju imetnikov polic temeljijo na statističnih in empiričnih dokazih, kjer je to mogoče. Podjetja bi morala pri izpeljavi takih predpostavk upoštevati mero, do katere imetniki polic izvajajo pogodbene možnosti finančno smotrno. Za ta namen bi morala podjetja upoštevati ozaveščenost imetnikov polic o vrednosti možnosti polic in njihov možen odziv na spremenjen finančni položaj podjetja.

Prihodnji ukrepi upravljanja

Smernica 38 – Odstopanje za prihodnje ukrepe upravljanja

1.76. Kadar zavarovalnice in pozavarovalnice iz pomembnih razlogov ne upoštevajo prihodnjih ukrepov upravljanja, bi morale zagotoviti ustrezno utemeljitev.

Smernica 39 – Skladnost ukrepov upravljanja z drugimi predpostavkami

1.77. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale upoštevati vpliv predvidenih ukrepov upravljanja na druge predpostavke znotraj določenega scenarija vrednotenja. Podjetja bi morala zlasti upoštevati učinke posameznega ukrepa upravljanja na vedenje imetnikov polic in zadevne stroške. Podjetja bi morala upoštevati relevantne zakonske ali regulativne omejitve ukrepov upravljanja. Poleg tega bi morala podjetja za posamezni scenarij zagotoviti, da predvideni prihodnji ukrepi upravljanja izražajo ravnovesje med stopnjo konkurenčnosti in tveganjem dinamičnih predčasnih prekinitev zavarovalnih pogodb, ki je skladno z načrti podjetja.

Smernica 40 – Medsebojna povezanost s cedentom

1.78. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale upoštevati prihodnje ukrepe upravljanja cedenta kot vedenje imetnika police ter oceniti svoje zavarovalno-tehnične rezervacije na podlagi razumnih predpostavk o vedenju cedenta.

Prihodnja diskrecijska upravičenja

Smernica 41 – Odstopanja za prihodnja diskrecijska upravičenja

1.79. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale upoštevati pričakovana prihodnja diskrecijska upravičenja, ne glede na to, ali so taka plačila zajamčena s pogodbami. Podjetja bi morala zagotoviti, da ocena vrednosti prihodnjih diskrecijskih upravičenj upošteva vse ustrezne pravne in pogodbene omejitve, obstoječe dogovore o udeležbi pri dobičku ter vse načrte za razdelitev dobička.

Smernica 42 – Predpostavke o prihodnjih diskrecijskih upravičenjih

1.80. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da so predpostavke o porazdelitvi prihodnjih diskrecijskih upravičenj izpeljane na objektivni, realen in preverljiv način, ki zajema načela in prakse, ki jih je podjetje sprejelo za zagotavljanje zavarovalnih pogodb z udeležbo pri dobičku. Če je porazdelitev prihodnjih diskrecijskih upravičenj povezana s finančnim položajem podjetja, bi morale predpostavke izražati povezavo med sredstvi in obveznostmi podjetja.

Smernica 43 – Predpostavke o modeliranju porazdelitve prihodnjih diskrecijskih upravičenj

1.81. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale pri ocenjevanju sorazmernosti poenostavljene metode, ki se uporablja za določanje prihodnjih diskrecijskih upravičenj, upoštevati obsežno analizo preteklih izkušenj, praks in mehanizmov porazdelitve.

Oddelek 4: Metodologije za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij

Ocena sorazmernosti

Smernica 44 – Splošno načelo sorazmernosti

1.82. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale za celovito oceno tveganj, na katerih temeljijo njihove zavarovalne in pozavarovalne obveznosti, upoštevati tesno povezanost narave, obsega in kompleksnosti teh tveganj.

1.83. Podjetja bi morala zagotoviti, da je aktuarska funkcija zmožna pojasniti, katere metode se uporabljajo za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij in razloge za izbor takih metod.

Smernica 45 – Ocena narave in kompleksnosti tveganj

1.84. Pri ocenjevanju narave in kompleksnosti tveganj, na katerih temeljijo zavarovalne pogodbe, kot je določeno v členu 56(2)(a) izvedbenih ukrepov, bi

morale zavarovalnice in pozavarovalnice upoštevati vsaj naslednje značilnosti, kjer je to ustrezno:

- (a) stopnjo homogenosti tveganj;
- (b) številna različna podtveganja ali sestavne dele tveganj, ki sestavljajo tveganje;
- (c) način, kako so ta podtveganja medsebojno povezana;
- (d) raven negotovosti, tj. obseg, do katerega se lahko ocenijo prihodnji denarni tokovi;
- (e) naravo pojava ali oblikovanja tveganja v smislu pogostosti in resnosti;
- (f) vrsto razvoja plačila odškodnin v določenem obdobju;
- (g) obseg morebitne izgube, vključno z repom porazdelitve odškodnin;
- (h) vrsto posla, iz katerega izhajajo tveganja, tj. neposreden posel ali pozavarovalni posel;
- (i) stopnjo odvisnosti med različnimi vrstami tveganj, vključno z repom porazdelitve tveganj;
- (j) uporabljene instrumente za zmanjševanje tveganja, če obstajajo, in njihov vpliv na profil zavarovalnega tveganja.

Smernica 46 – Opredelitev struktur kompleksnih tveganj

1.85. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale opredeliti dejavnike, ki kažejo prisotnost kompleksnih tveganj. To bi moralo veljati vsaj v primerih, ko:

- (a) so denarni tokovi zelo odvisni od poti;
- (b) obstajajo pomembne nelinearne medsebojne odvisnosti med več dejavniki negotovosti;
- (c) na denarne tokove pomembno vplivajo potencialni prihodnji ukrepi upravljanja;
- (d) imajo tveganja pomemben asimetrični učinek na vrednost denarnih tokov, zlasti če pogodbe vključujejo materialne vgrajene opcije in jamstva ali če so vzpostavljene kompleksne pozavarovalne pogodbe;
- (e) na vrednost opcij in jamstev vpliva vedenje imetnika police;
- (f) podjetje uporablja instrument za zmanjševanje kompleksnih tveganj;
- (g) pogodbe zajemajo različna kritja različne narave;
- (h) so pogoji pogodbe kompleksni, med drugim v smislu franšiz, udeležb ter meril za vključenost in izključenost kritja.

Smernica 47 – Ocena obsega tveganj

1.86. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale opredeliti in uporabljati razlago obsega, ki je najbolj primerna glede na posebne okoliščine podjetja in profil

tveganja njegovega portfelja. Kljub temu bi morala biti ocena „obsega“ objektivna in zanesljiva.

- 1.87. Za merjenje obsega tveganj bi morala podjetja določiti posebno referenčno merilo ali referenčno raven za posamezno podjetje, s katerim se izračuna relativno in ne absolutno število ocene. Za ta namen se lahko tveganja štejejo za majhna do velika glede na določeno referenčno merilo.

Smernica 48 – Razčlenjenost ocene pomembnosti

- 1.88. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale določiti najustreznejšo raven, na kateri se izvede ocena pomembnosti za namene izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij. To je lahko raven posameznih homogenih skupin tveganj, posameznih vrst poslovanja ali poslovanja zavarovalnice v celoti.
- 1.89. Pri ocenjevanju pomembnosti bi morala podjetja upoštevati, da bi tveganje, ki je nepomembno na ravni poslovanja zavarovalnice v celoti, še vedno lahko imelo bistven vpliv znotraj majhnega segmenta.
- 1.90. Poleg tega podjetja zavarovalno-tehničnih rezervacij ne bi smela analizirati neodvisno, ampak bi morala pri tej oceni upoštevati vse učinke na lastna sredstva ter tako na skupno bilanco stanja solventnosti in zahtevani solventnosti kapital.

Smernica 49 – Posledice pomembne napake, ugotovljene pri oceni sorazmernosti

- 1.91. Če se zavarovalnica in pozavarovalnica ne moreta izogniti uporabi metode, ki povzroči pomembno raven napake, bi moralo podjetje to dokumentirati in proučiti posledice za zanesljivost izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij in splošni solventnosti položaj. Zlasti bi moralo podjetje oceniti, ali je pomembna raven napake ustrezno obravnavana pri določanju zahtevanega solventnostnega kapitala in s tem pri določanju marže za tveganje pri zavarovalno-tehničnih rezervacijah.

Metode, uporabljene za izračune zavarovalno-tehničnih rezervacij med letom

Smernica 50 – Poenostavljen izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij med letom

- 1.92. Zavarovalnice in pozavarovalnice lahko v četrletnih izračunih zavarovalno-tehničnih rezervacij uporabijo poenostavitve, na primer poenostavitve iz Tehnične priloge VI, za katere velja ocena sorazmernosti.

Smernica 51 – Izračunavanje najboljše ocene za četrletne življenjske in neživljenjske zavarovalno-tehnične rezervacije

- 1.93. Za četrletni izračun najboljše ocene zavarovalno-tehničnih rezervacij lahko zavarovalnice in pozavarovalnice izvedejo vnaprejšnji izračun, pri čemer upoštevajo denarne tokove med četrletjem in nove obveznosti, ki so nastale v četrletju. Podjetje bi moralo posodobiti predpostavke metode vnaprejšnjega

izračuna, če dejanska analiza v primerjavi s pričakovano analizo kaže bistvene spremembe v četrtletju.

Smernica 52 – Izračunavanje najboljše ocene za četrtletne življenjske zavarovalno-tehnične rezervacije

1.94. Za četrtletni vnaprejšnji izračun najboljše ocene življenjskih zavarovalno-tehničnih rezervacij za pogodbe, vezane na indeks ali enoto, in pogodbe z dobičkom ali pogodbe s finančnimi jamstvi bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice uporabiti analizo občutljivosti, kot to zahteva člen 272(5) izvedbenih ukrepov, da ocenijo občutljivost najboljše ocene na zadevne finančne parametre. Morale bi dokumentirati izbiro vrste finančnih parametrov in njihovo stalno ustreznost glede na njihov portfelj sredstev ter relevantnost in točnost analize občutljivosti.

Metodologije za vrednotenje pogodbenih možnosti in finančnih jamstev

Smernica 53 – Odločitev o metodologiji

1.95. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da vrednotenje pogodbenih opcij in finančnih jamstev temelji na ustreznih, veljavnih in relevantnih aktuarskih in statističnih metodologijah, ki upoštevajo razvoj na tem področju.

1.96. Podjetja bi morala zagotoviti, da se pri sprejemanju odločitve o metodologiji za določitev vrednosti pogodbenih možnosti in finančnih jamstev upoštevajo vsaj naslednji vidiki:

- (a) narava, obseg in kompleksnost zavarovalnih tveganj in njihova medsebojna odvisnost v času trajanja pogodb;
- (b) možni vpogledi v naravo opcij in jamstev ter njihove glavne dejavnike;
- (c) podrobna proučitev potrebe po vključitvi dodatne in zapletene kompleksnosti izračunavanja;
- (d) utemeljitev ustreznosti metode.

Smernica 54 – Metodologije za vrednotenje pogodbenih možnosti in finančnih jamstev

1.97. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale uporabiti oceno sorazmernosti iz člena 56 izvedbenih ukrepov pri sprejemanju odločitve o uporabi pristopa zaprte formule ali stohastičnega pristopa za vrednotenje pogodbenih možnosti in finančnih jamstev, vključenih v zavarovalne pogodbe.

1.98. Če se ne more uporabiti nobena od teh dveh metod, lahko podjetja v skrajni sili uporabijo pristop, sestavljen iz naslednjih korakov:

- (a) analiza značilnosti opcije ali jamstva ter njenega vpliva na denarne tokove;

- (b) analiza zneska opcije ali jamstva, za katerega se trenutno pričakuje, da bo „in-the-money“ (ko se lahko izvrši) ali „out-of-the-money“ (ko se ne more izvršiti);
- (c) ugotavljanje, kako naj bi se po pričakovanih ceni opcije ali jamstev spreminjala skozi čas;
- (d) ocena verjetnosti, da se bo opcija ali jamstvo v prihodnosti podražila ali pocenila.

Generatorji ekonomskega scenarija

Smernica 55 – Dokumentiranje generatorja ekonomskega scenarija

- 1.99. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale nadzornikom na njihovo zahtevo zagotoviti spodnje dokumente:
- (a) matematične modele, na katerih temelji generator ekonomskega scenarija, razloge za izbiro;
 - (b) oceno kakovosti podatkov;
 - (c) proces kalibracije;
 - (d) parametre, ki so nastali s postopkom kalibracije (zlasti parametre, ki ustrezajo dejavnikom tržnega tveganja nestanovitnosti in korelacije).

Smernica 56 – Splošno razumevanje generatorja ekonomskega scenarija

- 1.100. Če je generator ekonomskega scenarija oddan v zunanje izvajanje, bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice zagotoviti, da ustrezno razumejo matematične modele, na katerih temelji generator ekonomskega scenarija, in proces kalibracije, pri čemer bi se morale osredotočiti na uporabljene metode in predpostavke ter omejitve, poleg tega pa bi jih bilo treba redno obveščati o vseh pomembnih spremembah.

Smernica 57 – Proces kalibracije: tržni podatki in izbira finančnih instrumentov

- 1.101. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da proces kalibracije generatorja ekonomskega scenarija, ki se uporablja za vrednotenje v skladu s trgom, temelji na podatkih finančnih trgov, ki so razviti, likvidni in pregledni, kot so opredeljeni v členu 1 izvedbenih ukrepov, ter ki kažejo trenutne tržne razmere. Če to ni mogoče, bi morala podjetja uporabiti druge tržne cene, pri čemer morajo biti pozorna na kakršna koli izkrivljanja in morajo zagotoviti, da se prilagoditve za preprečevanje teh izkrivljanj izvedejo na premišljen, objektiven in zanesljiv način.
- 1.102. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale biti zmožne dokazati, da so izbrani finančni instrumenti, uporabljeni pri procesu kalibracije, ustrezni glede na značilnosti zavarovalnih in pozavarovalnih obveznosti (npr. vgrajenih opcij in finančnih jamstev).

Smernica 58 – Preskusi (točnost, zanesljivost in skladnost s trgom)

- 1.103. Če zavarovalnice ali pozavarovalnice uporabijo generator ekonomskega scenarija za stohastično modeliranje zavarovalno-tehničnih rezervacij, bi morale zadevnim nadzornim organom dokazati, da je generator ekonomskega scenarija točen, zanesljiv in skladen s trgom. Oceniti bi bilo treba merilo točnosti generatorja ekonomskega scenarija (vsaj z analizo napak Monte Carlo).
- 1.104. Za dokazovanje zanesljivosti generatorja ekonomskega scenarija bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice preskusiti občutljivost vrednotenja nekaterih značilnih obveznosti na spremembe nekaterih parametrov pri procesu kalibracije.
- 1.105. Za dokazovanje skladnosti generatorja ekonomskega scenarija s trgom bi bilo treba na vrsti scenarijev, ki jih je ustvaril generator ekonomskega scenarija, uporabljen za vrednotenje, izvesti vsaj nekatere od spodaj navedenih preskusov:
- (a) preskusi kalibracije: preverjanje, ali so izpolnjene zahteve iz člena 22(3) izvedbenih ukrepov;
 - (b) preskusi martingala: preverjanje preskusa martingala za razrede sredstev (lastniški vrednostni papirji, obveznice, nepremičnine, devizni tečaji itd.), ki so bili uporabljeni pri procesu kalibracije generatorja ekonomskega scenarija, in za nekatere enostavne strategije za portfeljske naložbe;
 - (c) preskusi korelacije: primerjava simuliranih korelacij s preteklimi korelacijami.
- 1.106. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da se preskusi točnosti, zanesljivosti in skladnosti s trgom generatorja ekonomskega scenarija izvajajo redno in vsaj na letni ravni.

Smernica 59 – Naključni in psevdonaključni generatorji števil

- 1.107. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da so (psevdo)naključni generatorji števil, ki se uporabljajo pri generatorju ekonomskega scenarija, ustrezno preskušeni.

Smernica 60 – Stalna ustreznost generatorja ekonomskega scenarija

- 1.108. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale imeti vzpostavljene ustrezne postopke za zagotavljanje, da je generator ekonomskega scenarija vedno ustrezen za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Izračun marže za tveganje

Smernica 61 – Metode za izračun marže za tveganje

- 1.109. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale oceniti, ali je potrebna popolna projekcija vsega prihodnjega zahtevanega solventnostnega kapitala, da se

sorazmerno prikažejo narava, obseg in kompleksnost tveganj, na katerih temeljijo zavarovalne in pozavarovalne obveznosti referenčnega podjetja. V tem primer bi morala podjetja izvesti te izračune. Drugače se lahko za izračun marže za tveganje uporabijo alternativne metode, pri čemer je treba zagotoviti, da izbrana metoda ustrezno zajame profil tveganja podjetja.

1.110. Če se za izračun najboljše ocene uporabijo poenostavljene metodologije, bi morala podjetja oceniti posledični učinek, ki ga ima lahko uporaba takih metodologij na razpoložljive metode za izračun marže za tveganje, vključno z uporabo kakršnih koli poenostavljenih metod za napovedovanje prihodnjega zahtevanega solventnostnega kapitala (SCR).

Smernica 62 – Hierarhija metod za izračun marže za tveganje

1.111. Pri sprejemanju odločitve o najustreznejši ravni hierarhije, določeni spodaj, bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice zagotoviti, da izračuni niso bolj zapleteni, kot je to potrebno za sorazmeren prikaz narave, obsega in kompleksnosti tveganj, na katerih temeljijo zavarovalne in pozavarovalne obveznosti referenčnega podjetja.

1.112. Podjetja bi morala hierarhijo metod uporabiti v skladu z okvirom, določenim pri opredeljevanju načela sorazmernosti in potrebe po ustreznem ocenjevanju tveganj.

1.113. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale uporabiti naslednjo hierarhijo kot podlago za sprejemanje odločitev o metodah, ki se bodo uporabile za napovedovanje prihodnjega zahtevanega solventnostnega kapitala:

- **Metoda 1)** Za približno določanje posameznih tveganj ali podtveganj znotraj nekaterih ali vseh modulov in podmodulov, ki se uporabljajo za izračun prihodnjega zahtevanega solventnostnega kapitala, kot je opisano v členu 58(a) izvedbenih ukrepov.
- **Metoda 2)** Za približno določanje celotnega zahtevanega solventnostnega kapitala za vsako prihodnje leto, kot je opisano v členu 58(a) izvedbenih ukrepov, med drugim z uporabo količnika najboljše ocene za navedeno prihodnje leto in najboljše ocene na datum vrednotenja.

Ta metoda ni ustrezna, če je na datum vrednotenja ali v naslednjih dneh vrednost najboljše ocene negativna.

Ta metoda upošteva vzorec zapadlosti in izteka obveznosti brez pozavarovanja. Posledično bi bilo treba proučiti način izračuna najboljše ocene zavarovalno-tehničnih rezervacij brez pozavarovanja. Prav tako bi bilo treba dodatno proučiti, ali se lahko šteje, da se predpostavke o profilu tveganja podjetja v določenem obdobju niso spremenile. To vključuje, da se:

- (a) za vsa zavarovalna tveganja prouči, ali je sestava podtveganj v zavarovalnem tveganju enaka;
- (b) za tveganje neplačila nasprotne stranke prouči, ali je povprečna boniteta pozavarovalnic in namenskih družb enaka;

- (c) za tržno tveganje prouči, ali je pomembno tržno tveganje glede na neto najboljšo oceno enako;
- (d) za operativno tveganje prouči, ali je delež obveznosti pozavarovalnic in namenskih družb enak;
- (e) za prilagoditev prouči, ali je zmožnost pokrivanja izgub zavarovalno-tehničnih rezervacij glede na neto najboljšo oceno enaka.

Če nekatere od teh predpostavk ali vse predpostavke niso izpolnjene, bi moralo podjetje izvesti vsaj kvalitativno oceno tega, kako pomembno je odstopanje od predpostavk. Če učinek odstopanja ni pomemben v primerjavi z maržo za tveganje v celoti, se ta metoda lahko uporabi. V nasprotnem primeru bi moralo podjetje formulo ustrezno prilagoditi ali pa uporabiti kompleksnejšo metodo.

- **Metoda 3)** Za približno določanje diskontirane vsote vsega prihodnjega zahtevanega solventnostnega kapitala v enem koraku brez približnega določanja zahtevanega solventnostnega kapitala za vsako prihodnje leto posebej, kot je določeno v členu 58(b) izvedbenih ukrepov, med drugim z uporabo spremenjenega trajanja zavarovalnih obveznosti kot faktorja sorazmernosti.

Pri sprejemanju odločitve o uporabi metode, ki temelji na spremenjenem trajanju zavarovalnih obveznosti, bi bilo treba pozornost nameniti vrednosti spremenjenega trajanja, da se preprečijo nesmiselni rezultati marže za tveganje.

Ta metoda upošteva vzorec zapadlosti in izteka obveznosti brez pozavarovanja. Posledično bi bilo treba proučiti način izračuna najboljše ocene zavarovalno-tehničnih rezervacij brez pozavarovanja. Dodatno bi bilo treba proučiti, ali se lahko šteje, da se predpostavke o profilu tveganja podjetja v določenem obdobju niso spremenile. To vključuje, da se:

- (a) za osnovni zahtevani solventnostni kapital prouči, ali se sestava ter deleži tveganj in podtveganj v določenem obdobju ne bodo spremenili;
- (b) za tveganje neplačila nasprotne stranke prouči, ali bo povprečna boniteta pozavarovalnic in namenskih družb v prihodnjih letih ostala enaka;
- (c) za operativno tveganje in tveganje neplačila nasprotne stranke prouči, ali je spremenjeno trajanje enako za obveznosti brez pozavarovanja in s pozavarovanjem;
- (d) prouči, ali bo pomembno tržno tveganje glede na neto najboljšo oceno v prihodnjih letih ostalo enako;
- (e) za prilagoditev prouči, ali bo zmožnost pokrivanja izgub zavarovalno-tehničnih rezervacij glede na neto najboljšo oceno v prihodnjih letih ostala enaka.

Podjetje, ki namerava uporabiti to metodo, bi moralo proučiti, do kakšne mere so te predpostavke izpolnjene. Če nekatere od teh predpostavk ali vse predpostavke niso izpolnjene, bi moralo podjetje izvesti vsaj kvalitativno oceno tega, kako pomembno je odstopanje od predpostavk. Če učinek odstopanja ni pomemben v primerjavi z maržo za tveganje v celoti, se lahko uporabi poenostavitev.

V nasprotnem primeru bi moralo podjetje formulo ustrezno prilagoditi ali pa uporabiti kompleksnejšo metodo.

- **Metoda 4)** Za približno določanje marže za tveganje tako, da se ga izračuna kot odstotek najboljše ocene.

V skladu s to metodo bi bilo treba maržo za tveganje izračunati kot odstotek najboljše ocene zavarovalno-tehničnih rezervacij brez pozavarovanja na datum vrednotenja. Pri sprejemanju odločitev o odstotku, ki se bo uporabljal za določeno vrsto poslovanja, bi moralo podjetje upoštevati, da se bo ta odstotek verjetno povečal, če se bo podaljšalo spremenjeno trajanje zavarovalnih obveznosti ali kakšen drug ukrep v zvezi z vzorcem izteka teh obveznosti.

Podjetja bi morala ustrezno upoštevati zelo preprosto naravo tega postopka, uporabljati pa bi ga morala le, če je bilo dokazano, da ni mogoče uporabiti nobenega kompleksnejšega pristopa za določanje marže za tveganje iz zgornje hierarhije.

Kadar podjetja uporabljajo to metodo za izračun marže za tveganje, morajo obrazložiti in dokumentirati utemeljitev za uporabljene odstotke po posameznih vrstah poslovanja. Ta obrazložitev in utemeljitev morata upoštevati vse posebne značilnosti portfeljev, ki se ocenjujejo. Podjetja te metode ne bi smela uporabljati v primeru negativnih vrednosti najboljše ocene.

1.114. Brez poseganja v oceno sorazmernosti in določbe člena 58 izvedbenih ukrepov lahko zavarovalnice in pozavarovalnice pri uporabi hierarhije metod uporabijo poenostavitve, opredeljene v Tehnični prilogi IV.

Smernica 63 – Porazdelitev skupne marže za tveganje

1.115. Če je točen izračun prispevka posameznih vrst poslovanja k skupnemu zahtevanemu solventnostnemu kapitalu v času veljavnosti celotnega portfelja prezapleten, bi se morala zavarovalnicam in pozavarovalnicam omogočiti uporaba poenostavljenih metod za porazdelitev skupne marže za tveganje po posameznih vrstah poslovanja, ki so sorazmerne z naravo, obsegom in kompleksnostjo vključenih tveganj. Zagotoviti je treba skladnost uporabljenih metod v določenem obdobju.

Izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij kot celote

Smernica 64 – Zajemanje negotovosti

1.117. Da se zanesljivo replicirajo prihodnji denarni tokovi, povezani z zavarovalnimi ali pozavarovalnimi obveznostmi, bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice ob upoštevanju negotovosti razumeti, da denarni tokovi iz finančnih instrumentov ne smejo zagotavljati le enakega pričakovanega zneska kot denarni tokovi, povezani z zavarovalnimi ali pozavarovalnimi obveznostmi, temveč tudi enake vzorce variabilnosti.

Smernica 65 – Zanesljiva replikacija

1.118. Zavarovalnice in pozavarovalnice prihodnjih denarnih tokov, povezanih z zavarovalnimi ali pozavarovalnimi obveznostmi, ne bi smele šteti za zanesljivo repliciranih, če:

- (a) je ena ali več lastnosti prihodnjega denarnega toka, med drugimi njegova pričakovana vrednost, nestanovitnost ali katera koli druga lastnost, odvisnih od tveganj, katerih posebnih vzorcev v podjetju ni mogoče najti v instrumentih, s katerimi se aktivno trguje na finančnih trgih;
- (b) trenutne tržne informacije in informacije o cenah niso dostopne javnosti, saj je ena ali več lastnosti prihodnjega denarnega toka v kakršnem koli obsegu odvisnih od razvoja dejavnikov, ki so specifični za podjetja, kot so izdatki ali stroški pridobivanja zavarovanj, ali
- (c) je ena ali več lastnosti prihodnjega denarnega toka odvisna od razvoja zunanjih dejavnikov podjetja, za katere se ne uporabljajo finančni instrumenti, za katere so bile opažene zanesljive tržne vrednosti.

Smernica 66 – Kratkoročne motnje

1.119. Če aktiven in pregleden trg začasno ne izpolnjuje enega ali več pogojev glede razvitosti in likvidnosti, vendar se lahko razumno pričakuje, da bo ponovno izpolnjeval te pogoje v naslednjih treh mesecih, bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice za namene teh smernic uporabiti cene, ki so bile opažene v navedenem obdobju.

1.120. Podjetja bi morala z oceno zagotoviti, da uporaba teh cen ne bo povzročila pomembne napake pri vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Smernica 67 – Razčlenjevanje obveznosti, ki se vrednotijo kot celota

1.121. Če v okviru iste pogodbe obstajajo številni prihodnji denarni tokovi, ki izpolnjujejo vse pogoje za izračun zavarovalno-tehnične rezervacije kot celote, in drugi prihodnji denarni tokovi, ki ne izpolnjujejo nekaterih navedenih pogojev, bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice razčleniti obe vrsti denarnih tokov. Za prvo vrsto denarnih tokov ni treba izvesti ločenega izračuna najboljše ocene in marže za tveganje, vendar pa bi morala podjetja izvesti ločen izračun za drugo vrsto denarnih tokov. Če predlagane razčlenitve ni mogoče izvesti, zlasti če sta obe vrsti denarnih tokov zelo medsebojno odvisni, bi morala podjetja izvesti ločene izračune najboljše ocene in marže za tveganje za celotno pogodbo.

Prihodnje premije

Smernica 68 – Prihodnji denarni tokovi iz premij v primerjavi s terjatvami iz premij

- 1.122. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale določiti prihodnje denarne tokove iz premij v okviru omejitev pogodbe na datum vrednotenja ter v izračun obveznosti na podlagi najboljše ocene vključiti tiste prihodnje denarne tokove iz premij, ki zapadejo po datumu vrednotenja.
- 1.123. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale premije, ki jih je treba plačati do datuma vrednotenja, v bilanci stanja do prejetja plačila obravnavati kot terjatve iz premij.

Izračun škodnih rezervacij

Smernica 69 – Metode za izračun prijavljenih škodnih rezervacij

- 1.124. Zavarovalnice in pozavarovalnice ne bi smele vključiti nastalih, a ne prijavljenih rezervacij (IBNR) in stroškov reševanja škod, ki niso neposredno vezani na konkretni škodni zahtevek (ULAE), v izračun prijavljenih škodnih rezervacij, ki so sestavni del škodne rezervacije, če je bil zavarovatelj obveščen o dogodkih, na katerih temelji škodni zahtevek.
- 1.125. Možni metodi za ocenjevanje prijavljenih škodnih rezervacij sta:
- upoštevanje števila prijavljenih škodnih zahtevkov in njihovih povprečnih stroškov;
 - ocenjevanje vsakega primera posebej.

Smernica 70 – Metode za izračun rezervacij za nastale, a ne prijavljene škodne zahtevke

- 1.126. Če se uporabljajo aktuarske tehnike (npr. trikotniške tehnike – „chain ladder“ tehnike) za oceno nastale, a ne prijavljene rezervacije, bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice posebno pozornost nameniti temu, ali so predpostavke, na katerih temelji tehnika, izpolnjene oziroma ali so potrebne prilagoditve vzorcev razvoja, da bodo ustrezno prikazovali verjeten razvoj v prihodnosti.

Smernica 71 – Metode za vrednotenje stroškov poravnave škodnih zahtevkov – stroški reševanja škod, ki niso neposredno vezani na konkretni škodni zahtevek

- 1.127. Če zavarovalnice in pozavarovalnice uporabijo poenostavljeno metodo za rezervacijo za stroške poravnave škodnih zahtevkov, ki temelji na oceni odstotka škodnih rezervacij, kot je opisano v Tehnični prilogi II, se jo upošteva le, če se za stroške lahko razumno domneva, da so sorazmerni z rezervacijami kot celoto, kadar je ta delež stabilen v določenem obdobju in so stroški enakomerno porazdeljeni prek obdobja veljavnosti portfelja škodnih zahtevkov kot celote.

Izračun premijskih rezervacij

Smernica 72 – Kritje

1.128. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da premijske rezervacije na datum vrednotenja vključujejo vrednotenje vseh priznanih obveznosti znotraj omejitev zavarovalnih ali pozavarovalnih pogodb za vse izpostavljenosti prihodnjim škodnim dogodkom, če:

(a) je kritje začelo veljati pred datumom vrednotenja;

(b) kritje ni začelo veljati pred datumom vrednotenja, vendar je zavarovalnica ali pozavarovalnica postala stranka zavarovalne ali pozavarovalne pogodbe, ki zagotavlja kritje.

1.129. Brez poseganja v oceno sorazmernosti in določbe člena 36(2) izvedbenih ukrepov lahko podjetja uporabijo poenostavitve, opisane v Tehnični prilogi III.

Smernica 73 – Upoštevanje projekcij stroškov škodnih zahtevkov

1.130. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da ocena denarnih tokov iz škodnih zahtevkov, vključenih v premijske rezervacije, ustrezno upošteva pričakovan pojav in stroške prihodnjih škodnih zahtevkov, tudi verjetnost redkih škodnih zahtevkov z velikim vplivom in latentnih škodnih zahtevkov.

Smernica 74 – Negotovost glede vedenja imetnikov polic

1.131. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da vrednotenje premijskih rezervacij upošteva možnost, da bodo imetniki polic unovčili opcije za podaljšanje ali obnovitev pogodbe oziroma preklic ali prekinitev pogodbe pred koncem zagotovljenega obdobja kritja.

Smernica 75 – Negativna premijska rezervacija

1.132. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da je premijska rezervacija brez marže za tveganje negativna, če trenutna vrednost prihodnjih denarnih prilivov presega trenutno vrednost prihodnjih denarnih odливov.

Izračun pričakovanega dobička, vključenega v prihodnje premije

Smernica 76 – Ločevanje zavarovalnih obveznosti

1.133. Za namene izračuna iz člena 260 izvedbenih ukrepov bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice razdeliti zavarovalne obveznosti na obveznosti, ki jih je mogoče pripisati že vplačanim premijam, in obveznosti, ki jih je mogoče pripisati premijam v zvezi z veljavnimi posli in bodo prejete v prihodnosti.

Smernica 77 – Predpostavke za izračun pričakovanega dobička, vključenega v prihodnje premije

1.134. Za namen izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij brez marže za tveganje pod predpostavko, da premije, povezane z obstoječimi zavarovalnimi in

pozavarovalnimi pogodbami, ki naj bi bile prejete v prihodnosti, niso prejete, bi morala podjetja uporabiti enako aktuarsko metodo kot za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacije brez marže za tveganje v skladu s členom 77 direktive Solventnost II, pri čemer se spremenijo spodnje predpostavke:

- (a) police bi bilo treba obravnavati, kot da še naprej veljajo, in se jih ne bi smelo obravnavati, kot da se je od njih odstopilo;
- (b) ne glede na pravne ali pogodbene pogoje, ki veljajo za pogodbo, izračun ne bi smel vključevati kazni, zmanjšanj ali katere koli druge vrste prilagoditev za teoretično aktuarsko vrednotenje zavarovalno-tehničnih rezervacij brez marže za tveganje, izračunanih tako, kot da je polica še vedno veljavna;
- (c) druge predpostavke bi morale ostati nespremenjene.

Metodologije za izračun izterljivih zneskov iz pozavarovalnih pogodb in namenskih družb

Smernica 78 – Obseg odstopanja za prihodnji nakup pozavarovanja

1.135. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale priznati prihodnje denarne tokove, povezane s prihodnjimi nakupi pozavarovanja, ki krijejo obveznosti, ki so že bile priznane v bilanci stanja, in sicer do te mere, da zamenjajo vse ureditve pozavarovanja, ki bodo potekle, in če se lahko dokaže, da izpolnjujejo spodaj navedene pogoje:

- (a) zavarovalnica ali pozavarovalnica ima pisna pravila o zamenjavi ureditve pozavarovanja;
- (b) zamenjava ureditve pozavarovanja ne poteka pogosteje kot vsake tri mesece;
- (c) zamenjava ureditve pozavarovanja ni odvisna od nobenega prihodnjega dogodka, na katerega zavarovalnica ali pozavarovalnica ne more vplivati. Če je zamenjava ureditve pozavarovanja odvisna od kakršnega koli prihodnjega dogodka, na katerega zavarovalnica ali pozavarovalnica lahko vpliva, bi bilo treba pogoje jasno dokumentirati v pisnih pravilih iz točke (a);
- (d) zamenjava ureditve pozavarovanja je uresničljiva in skladna s trenutno poslovno prakso ali strategijo zavarovalnice ali pozavarovalnice. Zavarovalnica ali pozavarovalnica bo lahko preverila, da je zamenjava uresničljiva, s primerjavo zadevne zamenjave z zamenjavami, ki jih je zavarovalnica ali pozavarovalnica izvedla pred tem;
- (e) tveganje, da ureditve pozavarovanja ni mogoče zamenjati zaradi omejitve zmogljivosti, je nepomembno;
- (f) izvede se ustrezna ocena prihodnje pozavarovalne premije, ki se bo zaračunala, ki upošteva tveganje, da lahko se stroški zamenjave obstoječih ureditev pozavarovanja povečajo;
- (g) zamenjava ureditve pozavarovanja je skladna z zahtevami, ki se uporabljajo za prihodnje ukrepe upravljanja, iz člena 236 izvedbenih ukrepov.

Smernica 79 – Poenostavljen izračun izterljivih zneskov iz pozavarovalnih pogodb in namenskih družb – premijske rezervacije

- 1.136. Če se uporablja poenostavljen izračun, bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice za oceno povračljivega zneska za pozavarovanje iz zneska premijskih rezervacij s pozavarovanjem uporabiti ločen faktor preračunavanja iz kosmate premije v neto za denarne odlive, potencialno pa bi morala podjetja uporabiti drug faktor preračunavanja iz kosmate premije v neto za denarne prilive. Faktor preračunavanja iz kosmate premije v neto za denarni odliv podjetij bi moral temeljiti na proučitvi preteklih škodnih dogodkov ob upoštevanju prihodnjih programov pozavarovanja, ki se bodo uporabljali. Faktor preračunavanja iz kosmate premije v neto za denarni priliv bi moral temeljiti na relativnih kosmatih in pozavarovalnih premijah, ki naj bi se prejele in plačale.
- 1.137. Brez poseganja v določbe iz prvega odstavka teh smernic in oceno sorazmernosti lahko podjetja uporabijo poenostavitve, opisane v Tehnični prilogi V.

Smernica 80 – Poenostavljen izračun izterljivih zneskov iz pozavarovalnih pogodb in namenskih družb – škodne rezervacije

- 1.138. V zvezi s škodnimi rezervacijami za izterljive zneske iz pozavarovalnih pogodb bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice uporabiti tehnike preračunavanja iz kosmate premije v neto bodisi za vsako leto nezgode ali za vsako zavarovalno leto, ki ni dokončno razvito, za posamezno vrsto poslovanja ali homogeno skupino tveganj, če je to ustrezno.

Smernica 81 – Poenostavljen izračun prilagoditve za neplačilo nasprotne stranke

- 1.139. Zavarovalnice in pozavarovalnice, ki predlagajo uporabo poenostavljenega izračuna prilagoditve za neplačilo nasprotne stranke iz člena 61 izvedbenih ukrepov, ki temelji na predpostavki, da je verjetnost neplačila nasprotne stranke nespremenljiva v določenem obdobju, bi morale premisliti, ali je ta predpostavka uresničljiva, pri tem pa upoštevati stopnjo kreditne kvalitete nasprotne stranke in spremenjeno trajanje izterljivih zneskov iz pozavarovalnih pogodb in namenskih družb.

Splošna načela v zvezi z metodologijami za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij

Smernica 82 – Obdobje projekcij

- 1.140. Pri ocenjevanju, ali sta obdobje projekcij in časovni načrt denarnih tokov za imetnike polic med letom sorazmerna, bi morale zavarovalnice in pozavarovalnice upoštevati vsaj:
- (a) stopnjo homogenosti denarnih tokov;
 - (b) raven negotovosti, tj. obseg, do katerega se lahko ocenijo prihodnji denarni tokovi;

(c) naravo denarnih tokov.

Oddelek 5: Validacija

Smernica 83 – Sorazmernost validacije zavarovalno-tehničnih rezervacij

1.141. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zahtevati, da aktuarska funkcija zagotovi, da je proces validacije sorazmeren ob upoštevanju pomembnosti učinka predpostavk, približkov in metodologij, tako ločeno kot v kombinaciji, na vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Smernica 84 – Izbor pristopov in procesov validacije

1.142. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zahtevati, da aktuarska funkcija upošteva najustreznejše pristope in procese validacije glede na značilnosti obveznosti in predvideno uporabo za pristop ali proces.

Smernica 85 – Kvalitativni in kvantitativni pristopi

1.143. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zahtevati, da aktuarska funkcija zagotovi, da proces validacije zajema tako kvantitativne kot kvalitativne vidike ter ni le primerjava ocen z rezultati. Prav tako bi moral vključevati kvalitativne vidike, kot so ocena nadzornih postopkov, dokumentacija, interpretacija in obveščanje o rezultatih.

Smernica 86 – Redni in dinamični proces validacije

1.144. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da aktuarska funkcija redno izvaja dinamični proces, pri katerem redno izboljšuje pristope validacije tako, da vključi pridobljene izkušnje iz izvajanja predhodnih validacij ter se odzove na spreminjajoči se trg in pogoje poslovanja.

Smernica 87 – Primerjava z izkušnjami – odstopanja

1.145. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da aktuarska funkcija:

- a) ugotovi skupno odstopanje med pričakovanimi in dejanskimi škodnimi zahtevki;
- b) razdeli skupno odstopanje na glavne vire in analizira razloge za odstopanje;
- c) če se zdi, da odstopanje ni le začasno, pripravi priporočila o spremembah uporabljenega modela ali predpostavk.

1.146. Podjetja bi morala zagotoviti, da se zadevni tržni podatki in trendi štejejo za del primerjave z izkušnjami.

Smernica 88 – Primerjava s trgom za pogodbe z opcijami in jamstvi

1.147. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale proučiti, ali obstaja vrsta tržnih instrumentov, ki so na voljo za približno replikacijo pogodb z vgrajenimi

opcijami in jamstvi. Če so na voljo, bi bilo treba primerjati ceno takih portfeljev z vrednostjo zavarovalno-tehničnih rezervacij, izračunano kot vsota najboljše ocene (izračunana z uporabo projekcij o denarnem toku) in marže za tveganje.

Pravila glede skladnosti in poročanja

- 1.148. Ta dokument vsebuje smernice, izdane v skladu s členom 16 uredbe o EIOPA. Pristojni organi in finančne institucije si v skladu s členom 16(3) uredbe o EIOPA na vsak način prizadevajo za spoštovanje smernic in priporočil.
- 1.149. Pristojni organi, ki upoštevajo ali nameravajo upoštevati te smernice, jih morajo ustrezno vključiti v svoj zakonodajni ali nadzorni okvir.
- 1.150. Pristojni organi v dveh mesecih po izdaji prevedenih različic smernic organu EIOPA potrdijo, ali ravnajo oziroma ali nameravajo ravnati v skladu s temi smernicami, ali pa mu navedejo razloge za njihovo neupoštevanje.
- 1.151. Če pristojni organi v tem roku ne bodo odgovorili, se bo štelo, da ne ravnajo v skladu s pravili glede poročanja, in se bo o njih tako tudi poročalo.

Končna določba o pregledih

- 1.152. Za pregled teh smernic je pristojen organ EIOPA.

Tehnična priloga I – Poenostavitev za opredelitev režijskih stroškov

Ponavljajoči se režijski stroški so opredeljeni na naslednji način:

$$ROA_t = RO_{last} \cdot \left(\frac{RO_{next}}{RO_{last}} \right)^{t/12} \cdot \frac{s+13-t}{12(s+12)}$$

pri čemer je:

s = pričakovano trajanje v mesecih, da se v celoti poravnajo vse obveznosti, ki izhajajo iz zavarovalne pogodbe, od začetka veljavnosti zavarovalnega kritja

$t = 1, \dots, 12$ mesec v obdobju projekcije

RO_{last} = ponavljajoči se režijski stroški, opaženi v zadnjih 12 mesecih

RO_{next} = ponavljajoči se režijski stroški, pričakovani v naslednjih 12 mesecih

ROA_t = ponavljajoči se režijski stroški, ki jih je mogoče pripisati mesecu t

Tehnična priloga II – Poenostavitev za stroške poravnave škodnih zahtevkov

Poenostavitev rezervacij za stroške poravnave škodnih zahtevkov na podlagi ocene odstotka škodnih rezervacij:

ta poenostavitev temelji na spodnji formuli, ki se uporabi za vsako vrsto poslovanja:

$$\text{rezervacija za ULAE} = R \times [\text{IBNR} + a \times \text{PCO_reported}]$$

pri čemer je:

R = enostavno ali tehtano povprečje R_i v dovolj dolgem obdobju R_i = stroški poravnave plačanih škodnih zahtevkov / (kosmati škodni zahtevki + subrugacije)

IBNR = rezervacija za IBNR

PCO_reported = vključno z zavarovalno-tehničnimi rezervacijami za pozavarovanja za prijavljene škodne zahtevke

a = odstotek škodnih rezervacij

Tehnična priloga III – Poenostavitev za premijske rezervacije

Poenostavitev za izračun najboljše ocene premijske rezervacije na podlagi ocene kombiniranega količnika za zadevno vrsto poslovanja:

potrebne so naslednje vhodne informacije:

- (a) ocena kombiniranega količnika (CR) za vrsto poslovanja med obdobjem izteka premijske rezervacije;
- (b) trenutna vrednost prihodnjih premij za osnovne obveznosti (do mere, do katere bodo prihodnje premije spadale v okvir omejitev pogodb);
- (c) merilo obsega za pričakovane neplačane premije; povezano je s poslom, ki je začel veljati na datum vrednotenja, in predstavlja premije za ta začetni posel brez že zasluženih premij iz teh pogodb (ugotovljene po načelu časovne porazdelitve).

Najboljša ocena se s temi vhodnimi podatki izračuna po naslednjem postopku:

$$BE = CR \cdot VM + (CR - 1) \cdot PVFP + AER \cdot PVFP$$

Pri čemer je:

- BE* = najboljša ocena premijske rezervacije.
- CR* = ocena kombiniranega količnika za vrsto poslovanja, vključno s stroški pridobivanja zavarovanj, tj. $CR = (\text{škodni zahtevki} + \text{stroški, povezani s škodnimi zahtevki}) / (\text{zaslužene premije, vključno s stroški pridobivanja zavarovanj})$.
- VM* = merilo obsega za pričakovano neplačano premijo. Povezano je s poslom, ki je začel veljati na datum vrednotenja, in predstavlja premije za ta začetni posel brez že zasluženih premij iz teh pogodb. To merilo bi se moralo izračunati skupaj s stroški pridobivanja zavarovanj.
- PVFP* = trenutna vrednost prihodnjih premij (diskontirana z uporabo predpisane časovne strukture netveganih obrestnih mer), vključno s provizijo.
- AER* = ocena količnika stroškov pridobivanja zavarovanj za vrsto poslovanja.

Kombinirani količnik za leto nezgode (tj. leto dogodka) je opredeljen kot količnik vsote stroškov in nastalih škodnih zahtevkov za zadevno vrsto poslovanja ali homogeno skupino tveganj in zasluženih premij. Zaslužene premije ne bi smele vključevati prilagoditve za predhodno leto. Stroški bi morali biti stroški, ki jih je mogoče pripisati zasluženim premijam, in ne stroški škodnih zahtevkov. Nastali škodni zahtevki bi morali izključevati rezultat izteka, kar pomeni, da bi morali biti vsota izgub v letu y

plačanih odškodnin (vključno s stroški škodnih zahtevkov) med letom in rezervacij, vzpostavljenih ob koncu leta.

Če je lažje izvedljivo, se lahko kombinirani količnik za leto nezgode izračuna tudi kot vsota količnika stroškov in količnika škodnih zahtevkov. Količnik stroškov je količnik stroškov (ki niso stroški škodnih zahtevkov) in obračunanih premij, stroški pa so stroški, ki jih je mogoče pripisati obračunanim premijam. Količnik škodnih zahtevkov za leto nezgode za določeno vrsto poslovanja ali homogeno skupino tveganj bi se moral izračunati kot količnik končne izgube nastalih škodnih zahtevkov in zasluženih premij.

Tehnična priloga IV – Hierarhija poenostavitev za maržo za tveganje

V zvezi z ravnjo (1) hierarhije:

Tveganje iz pogodb življenjskega zavarovanja

Poenostavitve, dovoljene za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala v zvezi s tveganjem umrljivosti, dolgoživosti, invalidnosti, stroškov izvajanja zavarovanja, revizij in katastrofe, se prenesejo na izračune marže za tveganje.

Tveganje iz pogodb zdravstvenega zavarovanja

Poenostavitve, dovoljene za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala v zvezi s tveganjem umrljivosti pri zdravstvenem zavarovanju, tveganjem dolgoživosti pri zdravstvenem zavarovanju, tveganjem sprememb stroškov zdravljenja invalidnosti in obolevnosti, tveganjem stroškov servisiranja pogodb zdravstvenega zavarovanja, tveganjem predčasne prekinitve zdravstvenega zavarovanja na podobni tehnični podlagi kot življenjsko zavarovanje, se prenesejo na izračune marže za tveganje.

Tveganje iz pogodb neživljenjskega zavarovanja

Izračun prihodnjega zahtevanega solventnostnega kapitala, povezanega s tveganjem premije in rezervacije, bi se lahko do neke mere poenostavil, če se obnovitve in prihodnji posli ne upoštevajo:

- Če je obseg premij v letu t majhen v primerjavi z obsegom rezervacij, se obseg premij za leto t lahko določi na 0. Primer tega je posel, ki ne zajema večletnih pogodb, pri čemer se lahko obseg premij določi na 0 za vsa prihodnja leta t , če je $t \geq 1$.
- Če je obseg premij nič, se lahko kapitalska zahteva za tveganje iz pogodb neživljenjskega zavarovanja približno določi s formulo:

$$3 \cdot \sigma_{(res,mod)} \cdot PCO_{Net}(t),$$

pri čemer je $\sigma_{(res,mod)}$ skupni standardni odklon za tveganje rezervacije in $PCO_{Net}(t)$ najboljša ocena za škodne rezervacije brez pozavarovanja v letu t .

Skupni standardni odklon za tveganje rezervacije $\sigma_{(res,mod)}$ se lahko izračuna z uporabo korakov za skupni izračun, kot so opisani v členu 117 izvedbenih ukrepov, pri čemer se predpostavlja, da so vsi zneski, povezani s tveganjem premije, enaki nič.

Za dodatno poenostavitev se lahko predpostavlja, da je ocena standardnega odklona za tveganje premije in rezervacije posameznega podjetja ostala več let nespremenjena.

Tudi premija za zavarovalno tveganje za tveganje katastrofe se upošteva le v zvezi z zavarovalnimi pogodbami, ki obstajajo po $t = 0$.

Tveganje neplačila nasprotne stranke

Tveganje neplačila nasprotne stranke v zvezi s cediranim pozavarovanjem se lahko izračuna neposredno iz opredelitve za vsak segment in vsako leto. Če se izpostavljenost neplačilu pozavarovateljev ne spreminja bistveno v letih razvoja, se lahko kapitalska zahteva za tveganje približno določi z uporabo deleža najboljših ocen pozavarovateljev za raven kapitalske zahteve za tveganje, ki je opažena v letu 0.

V skladu s standardno formulo se tveganje neplačila nasprotne stranke za cedirano pozavarovanje oceni za celotni portfelj in ne za ločene segmente. Če se tveganje neplačila v segmentu šteje za podobnega skupnemu tveganju neplačila ali če je tveganje neplačila v segmentu zanemarljivo, se lahko kapitalska zahteva za tveganje izračuna z uporabo deleža najboljših ocen pozavarovateljev za raven celotne kapitalske zahteve za tveganje neplačila pozavarovateljev v letu 0.

V zvezi z ravnjo (2) hierarhije:

Z uporabo reprezentativnega primera sorazmerne metode bi se lahko zahtevani solventnosti kapital referenčnega podjetja za leto t določil na naslednji način:

$$SCR_{RU}(t) = SCR_{RU}(0) \cdot BE_{Net}(t) / BE_{Net}(0) \quad t = 1, 2, 3, \dots$$

pri čemer je:

$SCR_{RU}(t) = SCR$, kot je bil izračunan za čas $t \geq 0$ za portfelj (po)zavarovalnih obveznosti referenčnega podjetja;

$BE_{Net}(t)$ = najboljša ocena zavarovalno-tehničnih rezervacij brez pozavarovanja, kot je bila ocenjena za čas $t \geq 0$ za portfelj (po)zavarovalnih obveznosti referenčnega podjetja.

Zgoraj opisana poenostavitev se lahko uporabi tudi na bolj razčlenjeni ravni, tj. za posamezne module in/ali podmodule. Vendar je treba opozoriti, da bo število izvedenih izračunov na splošno sorazmerno s številom modulov in/ali podmodulov, za katere se uporablja ta poenostavitev. Poleg tega je treba proučiti, ali bo rezultat bolj razčlenjenega izračuna, kot je omenjeno spodaj, točnejša ocena prihodnjega zahtevanega solventnostnega kapitala, ki se uporablja pri izračunu marže za tveganje.

V zvezi z ravnjo (3) hierarhije:

Če se za življenjsko zavarovanje uporabi pristop, ki temelji na trajanju, bi se lahko marža za tveganje $CoCM$ izračunala po spodnji formuli:

$$CoCM = CoC \cdot Dur_{mod}(0) \cdot SCR_{RU}(0) / (1 + r_1)$$

pri čemer je:

$SCR_{RU}(0) = SCR$, kot je bil izračunan za čas $t \geq 0$ za portfelj (po)zavarovalnih obveznosti referenčnega podjetja;

$Dur_{mod}(0)$ = spremenjeno trajanje (po)zavarovalnih obveznosti referenčnega podjetja brez pozavarovanja za $t=0$ in

CoC = mera stroškov kapitala.

Če $SCR_{RU}(0)$ vsebuje pomembna podtveganja, ki ne bodo obstajala v celotnem obdobju veljavnosti portfelja (na primer tveganje premij premoženjskih zavarovanj za nepotekle pogodbe ali pomembno tržno tveganje), se lahko izračun pogosto izboljša z:

- izključitvijo teh podtveganj iz $SCR_{RU}(0)$ za zgornji izračun;
- ločenim izračunom prispevka teh podtveganj k marži za tveganje;
- združevanjem rezultatov (kjer je to izvedljivo in je mogoča razpršitev).

V zvezi z ravnjo (4) hierarhije:

V skladu s to poenostavitvijo se marža za tveganje $CoCM$ izračuna kot odstotek najboljše ocene zavarovalno-tehničnih rezervacij brez pozavarovanja za $t=0$, to je

$$CoCM = a_{lob} \cdot BE_{Net}(0),$$

pri čemer je

$BE_{Net}(0)$ = najboljša ocena zavarovalno-tehničnih rezervacij brez pozavarovanja, kot je bila ocenjena za čas $t=0$ za portfelj (po)zavarovalnih obveznosti podjetja znotraj zadevne vrste poslovanja;

a_{lob} = fiksni odstotek zadevne vrste poslovanja.

Tehnična priloga V – Poenostavljen izračun izterljivih zneskov iz pozavarovalnih pogodb in namenskih družb

V zvezi s premijskimi rezervacijami:

Poenostavitve preračunavanja iz kosmate premije v neto, navedene spodaj v zvezi s škodnimi rezervacijami, 2) bi se lahko uporabile tudi za izračun izterljivih zneskov v zvezi s premijskimi rezervacijami, tj. rezervacije za (krite, a ne nastale) škodne zahtevke, povezane s trenutnim letom nezgode (pri čemer je $i=n+1$), z uporabo (načrtovanega) sorazmernega dela pozavarovalnega kritja za to leto. To bo konservativen pristop za (po)zavarovalnico, ki je cedent, saj se ne upošteva učinek nesorazmernega pozavarovanja za trenutno leto nezgode (poslovno leto).

V zvezi s škodnimi rezervacijami:

1) Poenostavitve preračunavanja iz kosmate premije v neto za prijavljene, a neporavnane škodne zahtevke („škodne rezervacije v posameznem primeru“)

Ta poenostavitev uporablja količnik neto in kosmatih rezervacij razpoložljivega portfelja A, da se ocenijo neto rezervacije drugega portfelja B (NPB) na podlagi opaženih kosmatih rezervacij portfelja B (GPB). Z drugimi besedami, poenostavitev preračunavanja iz kosmate premije v neto (GN) se določi kot:

$$GN = NPA/GPA,$$

pri čemer so NPA neto rezervacije, GPA pa kosmate rezervacije portfelja A. Nato se ta poenostavitev uporabi za izračun neto rezervacij portfelja B, kot sledi:

$$NPB = GN \times GPB$$

Za uporabo teh poenostavitve morajo biti izpolnjena spodnja merila:

- Referenčni portfelj (A) je podoben portfelju (B), za katerega se uporablja poenostavitev, primerjava z načelom prednosti vsebine pred obliko.
- Količnik (GN) se določi na podlagi verodostojnih in trajnostnih podatkov. Podatki morajo biti starejši od vsaj dveh let.

Cedirano pozavarovanje se razlikuje glede na velikost, finančno trdnost in nenaklonjenost tveganju podjetja, zato je potrebna previdnost pri uporabi količnika neto in bruto zneska iz drugega referenčnega portfelja. Tak pristop se torej lahko uporabi le v primerih, v katerih je znano, da je narava referenčnega portfelja zelo podobna lastnemu portfelju. Vendar bo tudi v tem primeru odstotek prenosa za nesorazmerno pozavarovanje zelo odvisen od dejanskih velikih izgub in bo tako zelo nestanovitno.

2) Poenostavitev preračunavanja iz kosmate premije v neto na podlagi skupnih plačanih odškodnin (skupni denarni tokovi)

S to poenostavitvijo se izračuna ocena neto škodnih rezervacij z uporabo kosmatih škodnih rezervacij v kombinaciji z oceno učinka pozavarovalnih kritij posameznih let nezgod.

Pri razlogih za uporabo te poenostavitve je bilo opaženo, da je za pretekla leta nezgod struktura pozavarovanja za posamezno leto znana in se (najverjetneje) ne bo spremenila retroaktivno. V skladu s tem se primerjava neto in kosmatih skupnih denarnih tokov po vrsti poslovanja v preteklosti, ki so diferencirane po letu nezgode, lahko uporabi za izračun ocene sorazmernega in nesorazmernega pozavarovanja za posamezno leto nezgode (tj. poenostavitev preračunanja iz kosmate premije v neto za posamezno leto nezgode).

Za vsako vrsto poslovanja so poenostavitve preračunanja iz kosmate premije v neto za leta nezgod, ki se še niso končala (G*Ni*), določena na naslednji način:

$$G_{Ni} = A_{Net,i,n-i} / A_{Gross,i,n-i},$$

pri čemer $A_{Gross,i,n-i}$ in $A_{Net,i,n-i}$ predstavljata skupne plačane odškodnine s pozavarovanjem in brez njega, n pa je zadnje leto nezgode z opaženimi vrednostmi teh denarnih tokov.

Te poenostavitve se nato uporabijo za izračun neto škodnih rezervacij za posamezna leta nezgode, to je

$$P_{CONet,i} = G_{Ni} \times P_{COGross,i},$$

pri čemer $P_{COGross,i}$ in $P_{CONet,i}$ predstavljata kosmate in neto škodne rezervacije za leto nezgode i .

Za uporabo te poenostavitve morajo biti tako kosmate kot neto skupne plačane odškodnine (kosmati in neto denarni tokovi) za leto nezgode razpoložljive za vsako vrsto poslovanja.

Za novejša leta nezgode in zlasti za zadnje leto nezgode (pri čemer je $i=n$) je lahko določena poenostavitev malce previsoka, saj je verjetno, da bodo nastali, a ne prijavljeni škodni zahtevki sestavljali velik del škodnih rezervacij. Zato bo zaradi določene poenostavitve ocena neto rezervacij v teh primerih najverjetneje previsoka.

Tehnična priloga VI – Poenostavljen izračun marže za tveganje med letom

Marža za tveganje v določenem obdobju v prihajajočem letu (tj. $CoCMlob(t)$) bi se lahko izračunala po naslednjem postopku:

$$CoCM(t) = CoCM(0) \cdot BE_{Net}(t)/BE_{Net}(0), 0 < t < 1$$

pri čemer je:

$CoCM(0)$ = marža za tveganje, kot je bil izračunana za čas $t=0$ za portfelj (po)zavarovalnih obveznosti referenčnega podjetja,

$BE_{Net}(t)$ = najboljša ocena zavarovalno-tehničnih rezervacij brez pozavarovanja, kot je bila ocenjena za čas $t \geq 0$ za portfelj (po)zavarovalnih obveznosti referenčnega podjetja.